

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények csimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 k

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Bolközép-utca 38. sz.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttírlí cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Hát ez mire jó?

Temesvárról jön az értesítés arról, hogy az oláhok a közel múlt napokban Nagyszebenben nemzetiségi (1) ülést tartottak, melyen a jelenlegi politikai szituációt tárgyalták.

Mint rendesen, úgy most is nyilatkozatot fogalmaztak.

Ebben hat pontban foglalták össze a tanácskozáskor eredményét.

Az első pontban az 1881-iki nemzeti gyűlésen megállapított programot változtatlanul fentartják.

A második pontban teljesen figyelmen kívül hagyandónak mondják ki a magyar kormány kibékítési (2) szándékát.

A harmadikban kijelentik, hogy az „összes oláhság egy pártból áll.”

A negyedikben kimondják, miszerint a memorandum pörét az egész oláhság ellen intézettnek tekintik.

Az ötödikben köszönetet mondanak az angol társadalomnak, a miért őket védelmébe vette.

A hatodikban hálával emlékeznek meg az oláh sajtó és parlamentről, mely ügyüket odaadó buzgósággal tárgyalta.

Hát jogilag semmi észrevételünk nem lehet, hogy a hazai oláhság akkor, a mikor összegyűlekeznek és — mintők mondják — „a politikai szituáció” felett tanácskoznak.

A végén ahoz minden polgárnak joga van, hogy az országos politikai szituációról tájékozódást szerezzen magának. Még ahoz is van joga, hogy véleményét formáljon magának a politikai helyzetről és nézetet mondjon ott, a hol erre alkalmat vehet magának.

Hogy épen az oláhok olykor igen is sürd időközökben gyülekeznek össze a czélból, hogy a politikai viszonyok felett véleményüket kicseréljék és megokartatásukat meghatározzák — hát ez ellen sem lehet észrevételt tenni.

Ámde ahoz már szintén mindenkinek joga van, hogy az ilyes politikai gyülekezések és a hozott határozatok felett ép oly szabadon mondjon véleményt, mint a minő korlátlan szabadsággal ilyen véleményt ők maguk formálhatnak, s a mily szabadon járhatnak el maguk tartásának meghatározásában.

Ahhoz semmi szavunk, hogy a memorandum-pert az „egész oláh

nemzet” ellen intézettnek tekintik, mert ez részükről nézet dolga. Mi ellenkezőleg úgy tudjuk, hogy a per csak bizonyos személyek, nem pedig az „oláh nemzet” ellen van intézve s a bíróság is annak idején nem az „egész oláh nemzet” hanem a vádlottak ellen fogiteltet hozni.

Azon kijelentésük, hogy az összes oláhság egy pártból áll, hát ez szintén lehet az ők nézetük, ámde mi ezt a pártot még nem láttuk s ma sem látjuk.

Ha tényleg létezik, úgy is jó s ha csak képzeletben van meg — az es baj.

Hogy fenntartják az 1881-iki programot — abban is jussuk van, de hogy miért kellett azt ismét kijelenteni — azt már ők tudják, mi nem találunk hozzá sem indokot, sem alkalmat.

Hogy az angol társadalom és az oláh sajtó és parlamentel megvanak elégedve, hát ez egészen keblidolgot, mi amugy sem akadályozhatunk meg senkit abban, hogy bizonyos tényekben megnyugodjék s melegegdsének adjon kifejezést, ha valamijől esik neki, vagy ha valamit hasznára fordíthat.

Határozatuknak csak épen a második pontja érdekelhet, amelyben kimondják, hogy a magyar kormányselekedeteiben nyilvánuló békítési szándékot nem tartják figyelemükre érdemesnek.

Először is nem értjük, hogy a magyar kormány mikor és miben hajtott végre olyan cselekedetet, a miből a kibékítési szándék nyílt czélzatára lehet nekik következtetést vonniok.

Szerintünka magyar kormány nem áll ellenséges viszonyban, vagy épen hadi lábón akár az oláhság, akár a többi nemzetiségekkel szemben, s épen ezért őt magát nem vezetheti a kibékítési szándék oly értelemben, a hogy a nagyszebeni értekezlet látta és azt fumigálni igyekszik.

Egyáltalán a Nagyszebenben értekező oláh urak teljesen felesleges és meddő munkát végeztek, s mi alig tudjuk megérteni, hogy mi volt a czéljuk ezzel a gyűlekezéssel, s voltaképen mire is jók azok a hat pontba foglalt újabb határozatok?

S mire jók különös képen nekik?

A T. Ház.

Ugron Gábor indítványa.

Budapest, ápr. 11.

Ugron Gábor a mai ülés elején be-terjesztette és a Ház határozatából szombaton fogja megokolni a következő indítványt:

Indítvány.

„A kormány a nemzet megbízottja és a korona tanácsosa. Hivatása a nemzet akaratát érvényesíteni és ahhoz a korona szentesítését megnyerni. Kötelessége a nemzet közfelfogása és a törvények értelmében kormányozni. A kormány kezdetől fogva elhanyagolta a nemzet és korona között a mult megítélésére néve egyetértést hozni létre, vagy az ellentétet kibebíteni, ellenkezőleg, eddig nem ismert határokat, szokatlan módon kiélelbitte és kiszélesítette azt. Megtagadta a nemzet multa és kegyelete iránt való tiszteletet, rendeletei által a nemzetet szembeállította az állammal, ennek a nemzet áldozatkészségéből fentartott intézményeit, még ezeknek hivatalnokait is. Kivétel és helytelen rendeletet, tapintatlan intézkedései által a köteles lelkűdség helyett az ellentétet kivítta a királyi udvarból az egész országba és kijelentette azt az államiság elvének és életszabályának, miáltal megsejtette a nemzet, a nemzeti érzületet és történelmet, meghamisította az állami intézmények szellemét, természetét.

A nemzeti gyász napjai meggyőzték, hogy a miniszterium sem a nemzet és korona, sem a kormány és a nemzet között létre nem hozta az összhangot, hogy nem képes, csekély tekintélye miatt már nem is hivatott, népszerűtlensége és szilárd pártja miatt, az ellentétet, amely mutatkozott, ki-egyenlíteni, s az összeültkezés veszélyét, amit ellenségeink szítanak, amittől a hazafiak félnek, megsemmisíteni.

Ezen okok alapján, hogy a kormány elvegye hibájának büntetését, hogy a nemzeti élet s alkotmányosság utjából a nehézségek és félreértések eltávolíthatók legyenek, hogy egy népszerű és erős kormány általa a nemzet és korona között a teljes összhang helyreállítsassék, indítványozom, mondja ki a képviselőház, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik.”

Elnök: T. Ház! A házszabályok 148. §-ára való tekintettel a képviselő ur ezt az indítványt az elnökségnek is kézbesítette. A 147. §-ra való hivatkozással pedig kérem a t. Házat — különben az indítványt bejelentő képviselő ural is értekeztem ez iránt — méltóztatassék hozzájárulni, hogy ezen indítvány indoklására a szombati nap állapíttassék meg és ezen indoklás az ülésnek első tárgya legyen. Méltóztatnak hozzájárulni?

(Igen!) E szerint a képviselő ur szombaton fogja indokolni indítványát és pedig első tárgyal. Különben a házszabályok 147. §-a értelmében az indítvány ki fog nyomtatni és a Ház tagjai közt szét fog osztatni.

Interpellációk.

Az interpellációk könyvben a mai napra két bejegyzés szolgált: Györfy Gyula az Olvasd című politikai hetilapnak felsegértő cikkelye ügyében jelzett interpellációt a miniszterelnökhöz, Vörös János pedig a zágrábi érseki szék betöltése körül történt alkotmányértés miatt jéggyezett be interpellációt az egész kormányhoz.

Mind a két interpelláció szokás szerint az ülés végére maradt.

Gr. Apponyi Albert.

Azután a házassági vita vezérszó-
naki folytatott zárobeszédeiket. Apponyi Albert gróf közel két órán keresztül szolgált.

Beszédeiben ösmert egyházpoltikai álláspontjának igazolásán felül, foglalkozott a mai politikai helyzettel is, a erősen támad a kormányt, mely az egyházpolitikai kérdésekben a koránál egész befolyását felhasználván, most a mikor arra legnagyobb szükség lett volna, nem volt mire támaszkodnia.

Eötvös Károly.

Zajos éljenek és öt percznyi szünet után Eötvös Károly mondta el zárobeszé-
dét. Vagy egy óráig beszélt az ő szokott elmékedő modorában a javaslat ellenzői, különösen Apponyi Albert gróf ellen.

Kár, hogy beszéde végén a személyeskedés terére lépett, úgy, hogy felszólására provokálta Szederkényi Nándort és Deesy Zoltánt, kik nem engedték magukon száradni a csak ugy odatett vádakat.

Holnap még Szilágyi beszél s közel két hónapi vita után a ház nagy többséggel megfogja szavazni a közelző polgári házasságot.

Pártértekezlet.

Budapest, április 10.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása véget az országos függetlenségi és 48-as párt tagjai este 6 órakor értekezletre ültek össze.

A napirend előtt Helfy Ignác képviselő szolgált fel, hogy tisztázza magát ama hírlapi váddal szemben, mintha ő a Kossuth-gyász alkalmából a kormány félhivatalos lapjának a „Nemzet”-nek távirati tudósítója lett volna.

E kellemetlen személyes ügyről többen mondták el véleményüket, mert Helfy kiemelte, hogy ő 24 év óta tagja a pártnak és ehhez tiszta elvi álláspontja köti és kötni fogja míg él, így vissza kell neki utasítani minden olyan gyanúsítást, mely őt a

kormánykörökkel közlebbi összeköttetésbe akarja hozni.

Gyanúsítások czáfolatával különben nem foglalkozott soha, de miután ezen gyanúsítás a párt körében is felmerült, megczáfolja a párt iránti tiszteletből. Lappal, mióta a párt régi lapja, a „Magyar Újság” megbukott, soha összeköttetésben nem volt.

Azon szomorú időben, a mit Turinban Kossuth Lajos betegségánál töltött, annyira el volt foglalva, hogy senkinek nem küldött tudósítást. Csupán az utolsó nap küldött előzetes megbeszélés folytán három táviratot, egyet Juth Gyulának, egyet a ház elnökének és egyet a Kossuth-család felvilágosítására Emich Gusztávnak, mint az Athenaeum könyvkiadó vállalat vezérigazgatójának. Talán ez az utóbbi tudósítás okozhatta a félreértést. Rokons- és ellenszenvek lehetnek azok között is, kik együtt működnek, de kéri az értekezlet tagjait, tiszteljék egymásban a véleménykülönbséget és ne bántanak soha egymás becslését.

Szalai Károly szolgált fel Helfy után, kijelentett, hogy Helfy ügyét ő nyíltan szóval tette a vasárnapi értekezleten, mert egy lapban olvasta, hogy Helfy tudósítója a „Nemzet”-nek. Neki ez ellen kifogása nincs, de vasárnap fel-szóltat e miatt azért, mert szorinte, a ki a pártban a „Nemzet” tudósítója, azt nem bízhatja meg a párt azzal, hogy a kormányt a Kossuth-gyász alkalmából tanúsított magatartásáért az országgyűlésen támadja. Szólt azonban őrl annak, hogy Helfy visszautasítja a gyanúsítást, miután az, kijelentése szerint, — hamis információk nyug-
szik.

Polonyi állt fel ezután és ő is örömet fejezte ki a felett, hogy a vád nem való.

Pázmány Dénes éppen akkor lépett a körbe, mikor Polonyi beszédét befejezte, és nyomban értesülvén, hogy miől van szó, elmondta, akkor Bécsben volt, egy bécsi egyetből, hol több magyar arisztokrata volt jelen, telefonoztak a nevezett bécsi lap szerkesztőségébe, igaz-e, hogy Kossuth meg-halt, onnan bizonyos Fux nevű ur azt válszolta vissza, hogy Helfytől éppen most kap-tak táviratot, hogy: Kossuth még nem hal-meg. Ő azonban, miután Helfy azt mondja, hogy semmiféle lapnak nem táviratozott a legkevésbé a kérdéses félhivatalos lapoknak, ezt örömmel veszi tudomásul.

Holló Lajos kijelenté, hogy az ő lap-jába ugy került a hír, hogy a munkatársak állítása szerint Gajdary mutogatta Helfy táviratát.

A pártkör végül Helfy visszautasító ki-jelentését helyesléssel vette tudomásul.

A katonai brutálitások.

Bartó Miklós ezután szintén a napi rend előtt szóba hozta a tüntetések alkalmából elnövetett katonai brutálitások áldozatát, ki most halva fekszik a kórházban. E tárgyban a párt határozata következtében holnap, szerdán interpelláció lesz. S kimondatott, hogy az elnök hívja fel a párt tag-jait, hogy a szerencsétlen áldozat temetésén, mely holnap délután 3 órakor lesz, részt vegyenek.

Napirend előtt még a pártkörbe kültagok vétettek fel és pedig Helfy Antal cson-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Április 12.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XXX.

(Folytatás.)

(77)

— Sir — mondá — legalább egy do-logban egy véleményen vagyok önnel. Ön azt mondja, hogy Landeladron örököséhez nem vagyok illő férj. Igaz — tudom.

De én nem a gazdag örökösét vettem feleségül, és nem is az ön leányát. Én egy olyan leánnyal léptem házasságra, akinek a multjáról és összeköttetéseiről semmit sem tudtam, és még kevesebbet gondoltam. De elég erről ennyi!

Ön arra szólít fel engemet — folytatá kételkedve, megvetéssel s majdnem mulat-talva — hogy azért mert én aránylag szegény vagyok, és Eszter szerencsétlenségemre gazdag, váljak el a feleségemtől, és házasságunk megsemmisítésére kérvényt adjak be. — Soha sem fogom azt tenni — soh!

Collingwood egy felkiáltással fordult meg; doktor Macgregor egy hosszú léleg-zetet vett, s az ezredes felugrott a szé-kéről.

— Nem teszi meg? — kiáltá.

— Nem soha, miután szeretem és mi-után tudom — tudom — ismétlé — hogy ő is szeret engem. Csak egy dolog van, a mi a beleegyezésre reá bírta és az soha sem fog megtörténni. Azon a napon, melyen ő

az én feleségem, a saját szabad akaratából beleegyezik abba, hogy eltaszítson magától, akkor én is beleegyezem az elválásba.

— Valóban? — kérdé az ezredes.

— A saját akaratát ellen — mondá Lockhart Brián egy mély lélegzettel — nem tartanám őt magamhoz köve ha az újjam felemelésével magamhoz köthetném!

— Éppen ezt vártam magától, — mon-dá az ezredes hidegen — biztosan éreztem, hogy jog és becsület érzete ezt mondatják vele. Én oly világosan beszéltem, hogy szük-ségtelen többet mondanom. Csak azt emli-tem még fel, hogy az egyenlőtlen házassá-gok mindig — az én szilárd meggyőződése-m szerint mindig szerencsétlenek. Bizonyosan ez is az lett volna. A leányom ezt teljesen érti. Az ő kívánsága, melyet ismételve feje-zett előttem, hogy az a szerencsétlen cere-monia, mely közöttük megtörtént, érvényte-lenné tételessék. Ő nemcsak beleegyezik — de azt kívánja, hogy ez a házasság, ha le-hetőséges a törvény által semmisíttessék meg.

Hogy ez lehetséges, már megmondtam önnök és az okokat is megmondtam. A köl-csebség kérvény kétségteleml megsemmisí-tetés. Én ismétlem, hogy a leányomnak ez a kívánsága.

— Latimer ezredes — mondá az ifju — ön katona, tudom és azt gondolom, hogy gentleman. Én nem vádelom őnt azzal, hogy késsz akarva hazudik, de azt mondom, hogy csak akkor hiszem el azt, a mit őn mond, midőn az Eszter ajkairól hallom. Midőn hel-lani fogom, hogy Eszter a saját szabad aka-ratából igazolja az ön szavait — akkor el fogom azokat hinni. Engedje, hogy ő mondja meg nekem, hogy szabad akar lenni és ön sem fog komolyabban igyekezni azon, hogy a köztünk levő köteléket felbontsam, mint én magam.

— Engedje, hogy lássam fel őt mostan — az őn jelenlétében, ha őn kívánja — és

ezt a köztünk levő kérdést Eszternek egy szava rögtön és örökre rendbe hozza.

Brián megfordult, az ablakhoz ment és háttal fordított a többieknek, egyenesen, nyugodtan, teljes önmuralommal látszott ott állani és szilárdul mint a szikla.

— Mit volna legjobb tennem? — sug-ta az ezredes az ügyvédnek.

— Vajjon a leányod akarja őt látni?

— kérdé Collingwood kétséges tekintettel.

— Én nem tudom azt neked meg-mondani; jobb szerettem volna egy ilyen találkozást elkerülni — válaszolá az ezredes nyugtalanul. — Macgregor, hát te mit —

— Ne kérdezz én tölem semmit! — válaszolá a doktor mérgesen. Nekem nincs semmi közöm ezzel a dologgal. Menj a sa-ját utadon.

Rövid tanakodás után az ezredes ki-ment a szobából. — Körülbelül egy negyed óráig volt távol, mely idő alatt a három férfi egy szót sem váltott. Még nem is mozdultak míg az ajtó nyitására a zajára egy-szerre mind a hárman meg nem fordultak; az ezredes leányával a karján lépett be.

Eszter nem volt halvány, mert mind a két orcáján egy-egy élénk piros pont égett; barna szemei lázasan csillogtak, a keze, melyet az atyja megnyugtatólag fogott, forró volt és száraz. — De a keze jég hideggé változott, a szemében levő tüz és a két or-cáján levő piros folt kihalt és számalomra méltó reszketés fogta el tetőtől talpig, a mint a férje közeledett hozzá és oly közel állott, hogy érinthette volna.

Azonban Brián nem érintette; és nem szólott addig, míg az ezredes a leánya ké-rő tekintetének és taglejtésének engedelm-skedve hátrább nem lépett, egyedül hagyva őt. — Brián szilárd tekintettel nézett rá; de Eszter az első ijédtt tekintete után, nem emelte fel többé a szemét a padozatról.

A három frife távolról nézte őket, míg

ők ellátszottak fejleiten, hogy minosnek egye-dül. A férja fiatal feleségére nézett, a kiso-ha sem volt az ő nevén szólítva, a ki ugy lát-szik nagyon szegény és mulandó szerkeletet érzett iránta, a ki kész volt az ujjonnan ta-lált atya vagyonáért az ő gyenge hitét meg-szegni — arra a feleségre a ki előtt ő csak alkalmatlan teher volt melytől szeretne meg-szabadulni.

Es Brián szinte nevetni tudott volna a mint hónapokig tartó folytonos keresésére, szívzaggató aggodalmára és kétségbeesésére gondolt.

Mily keserű guny volt az egész! — gondolá. Lét kevés szükség volt a beszédre. Az Eszter lehajtott fejről, félre fordított szeméről és egész alakjának az önkénytelen visszahuzódásáról leolvasta, hogy mi lesz a válasz.

Akarata ellen a megvetés kifejezése sötétítette el az arcát, a mint e gyenge asszonyra nézett, a ki nem merte felismelni hozzá az ő szép és csalfa szemét.

— Eszter — mondá lassan, azt gon-dolva, hogy minő bohózat az egész — tetu-dol, hogy mit akarok tőled kérdezni. Nem foglak kérni, nem fogom a multa eszedbe juttatni — beszéljen az magáért ha ugyan beszél.

Nem mondok ellent neked, — tudom, hogy az feleséges. Akaratod ellen nem tar-talak köve magamhoz, ha ugyan lehetséges tégedet ismét szabadba tenni, valamint, hogy nem vettek volna feleségül ha téged kény-szerítették volna, hogy hozzám jöjj. Eszter azt kérdeztem tőled: akarod-e, hogy megsza-badjál tőlem?

Az „Igen” vagy a „Nem” választ csak a te ajkaidról fogadom el. Kívánod, hogy felbontsuk a házasságot? Ha nem kívánod, nincs semmi — semmi, a mi nem volna a tiéd most is a mi tied volt azon a napon, midőn megígérted hogy feleségem leszel. Ha

„Igen” lesz a válaszod, e pillanattól kezdve megzabadítalak a jelenlevőktől, a nevesitől melyhat a törvény megengedi.

Ugy látszik, hogy egy olyan házassági szerződést a milyen a miénk volt, lehet fél-revetni, megsemmisíteni, olyanná tenni mint ha soha sem lett volna. Kívánod, hogy az történnék?

Brián lassan és világosan beszélt, egy-szer vagy kétszer rövid szünetet tartott, mint ha alkalmat kívánt volna adni Eszternek hogy válaszával félbeszakítsa. De egy szót sem szólott. Most kérésleg, esdeklőleg emelte fel fejérje a szemét, félénken és habozva rettent vissza a Brián nyílt és becsületes te-kintetétől, mely minden szóval a mit mon-dott megvetőbb lett. E gyarló, izgató, gyen-gé és szép teremtésre, kinek hite, hűsége és szerelme oly hitványul fordult el tőle, alig tudott haragudni inkább szánalmat és meg-
vetést érzett iránta. És ez volt Eszter, az ő felesége, az az asszony aki ő előtt a leg-igazabb és legkedvesebb volt az egész vi-lágban!

— Brián, jobb lesz ugy, jobb lesz ha az törénik — rebegte Eszter. — Én ki-vánom. Akkor oly másképpen állottak a dol-gok, most minden megváltozott! És az oly rég volt; oly tudan voltam! — semmit sem tudtam! Én nem a a leány vagyok akibe te szerelmes lettél. Egészen másfom vagyok. És — mi — valóban, én azt hisz-m, hogy mi nem lennénk boldogok! Jobb lesz elválnunk és felednünk. Igen, én azt kívánom.

Azon egy kérő tekintet után, melyet Briánra vetett, szemhéja alá lecsukodtak; és mo-takon botorkálva fordult az ajtó felé. Az atyja megfogta volna, de doktor Macgregor gyorsabb volt. Egy pillanat alatt az oldala mellett termett a reszkető kezét megfogta; de az ezredes gyorsan köze szót.

(Folyt. köv.)

— **Deák Ferencz** rokonsainak szomorú vége. Debreczenből írják: Zearkó Antal zentai születésű kereskedelmi akadémiá tanuló tegnapi öngyilkos lett. Abban a családban, a melyből a most elhunyt fiatal ember származott, pár évvel ezelőtt mégrendi tragédia játszódott le. Atyja Zearkó Antal három évvel ezelőtt Zentán kir. közjegyző volt. A város közbecsülése és szeretete volt körül a népezzér közjegyzőt, a ki életében a politikai téren is első szerepet játszott. Négy évvel ezelőtt legidősebb leányát, Stanózt, Zeinzer László járási orvos nőül vette s a boldog pár esküvőjének éjszakáján a férj hirtelen beteg lett, a ki négy hónapi kínos betegség után kiözvevett. A boldogtalan asszony, leány állapotban lett özvegy. Alig múlt el három hónap özvegységében

— Kolozsvár sz. kir. városi törvényhatósága szakkbizottságai folyó

Salamon Dónes. Zsarkó Antal közjegyzői helyettese — vette nőül a leány állapotú asszonyt. — Salamon Dónest ebben az időben Bajára nevezték ki közjegyzőnek. A fiatal házaspár oda költözött s boldog házasságot kötött. Ebben az időben történt, hogy Zsarkó Antal fiatalabb leánya, ki a vesprémi angol opencák szárdjában nevelkedett, azt írta szüleinek, hogy Stanczi nővérének első férje megjelent álmodban és Stanczi maga után hívta. A szülők mikor a levelet megkapták, kinos sejtéssel teltek el, mivel ők is ugyanazt álmodták. Nagypéntek reggelén ébredtek a kinos álomra. Bajára, nincs e valószínű baba Stanczi leányoknak? Csak napok múlva tudták meg, hogy husvét első napján Zsarkó Stanczinak, Salamon közjegyző neje-nek az vágya támadt, hogy szeresse a Dunán csónakázni. A férj ellenente felesége karátát, de végre engedve a szeszélynek, teljesítette kívánságát. A csónakot, a hogy a Duna közepére jutott, egy hullám fölfordította. — Zsarkó Stanczi, Salamon közjegyzőné a Dunába fullt. A szerencsétlen fiatal asszony holttestét egy év múlva fogták ki a Dunából. Atyja Zsarkó Antal közjegyző, a ki időközben anyagilag tönkrement, egy este a mulatságban hirtelen rosszul lett és rövid kislódtat után meghalt. Azóta néklülözések között élt a család, melynek reménye egyetlen férfi tagja volt a fiatal Tóti gyerek. Miután a fiú elvégezte Zentán a gimnáziumi négy osztályt, Debrecenbe adták a kereskedelmi akadémiára. A borsos, mely rövid négy év alatt oly gyakran meglátogatta családját, itt érte őt öl. Anyához és igazgatójához írt leveleiben üngyilkossága okát szerelmet említi. A szerencsétlen fiatal ember édesanyja Deák Ferencs unokanővére.

— Szilárdított petroleum fűtése. Amerikában találták fel a praktikusnak bizonyult. A szilárdított petroleum, mely egyaránt használható minden kályhánál, melyhez nem kell semmiféle új berendezés, olcsó és igen erős melegfejlesztőképességgel bír. A szilárdított petroleum előállítására egy törvényt, hogy egy liter petroleumhoz 150 gramm rezzelt szappant, 10 réz gyantát és 330 gramm szódát adnak, melyhez némi hamu és homok is járul. A keveréket formákba öntve, hevítik a megszáradulásig, ami mindössze néhány félóra múlva. Az így készített szilárd petroleum nagy előnyökkel bír a folyékony petroleum fölött világító erő, és a szén fölött hőfejlesztés tekintetében, — a minyiben a Marsaille-ben megjejtett kísérletek igazolják — háromszor annyi meleget ad, mint megfelelő mennyiségű szén, negyedszer annyi fűt és hulladék nélkül; olcsó és egészséges fűtőanyag úgy a nagy mozdonyok, mint a legkisebb kályhák számára. A háziasszonyok még annak a tulajdonságának is örülni fognak, hogy nagyon könnyen gyúlad; sem aprófa, sem gyújtópapíros nem kell hozzá, csak egy szál gyufa és már is tüzet fog.

— Tolvaj ezredes. Cremonában mostanában egy Sapieri nevű ezredes ügyéről folyik a szóbeszéd mindent. A fogadóban, a hol az ezredes lakott, egy idő óta több értékes holmi tűnt el. Az ezredesre gyanakodtak. Azóta minden lépését szemmel tartották és csakugyan tetten is érték, amikor eztekanalatok vitt el. Azt hiszik, hogy az ezredes kleptomániában szenved. Az esetet feljelentették és a hadosztályparancsnokság áttette ügyét a haditörvényszékhez, a mely megindította a vizsgálatot.

— Lovagias afférek Bécsben. Az osztrák képviselőházban a lengyelklub két tagja, Gnievos és Abrahamovicz, tisztelettel képviselőháznak nevében elégtételt követeltek Gregről, a ki megígérte, hogy a reichsrathban elégtételt fog adni. Ma reggel Gregr írásban közölte a két lengyel képviselővel azt a beszédet, a melyet az ülésen el fog mondani. A lengyel klub azonban nem volt azazal megelégedve s azért általánosan tanácskoztak a további lépések dolgában.

A második lovagias ügy szereplője gróf Hompes és Vasaty ifjasság képviselő. A gr. tegnap a botrányos jelenetek közepette oda kiáltotta az ifjasságoknak: Ki vele! Vasaty erre azt felelte: Ez komisszió! A tegnapi ülés után gróf Hompes kihívta Vasaty, az ifjasságok pedig egytől-egyet elégtételt fogtak kérni a gróftól.

A mai ülés elejét személyes kérdés töltötte ki. Előzőleg herceg Windischgrätz miniszterelnök szólalt föl. A kormány — úgy mond — azon az állásponton áll, hogy az államfenntartó pártnak kell belevonni a választójoggal nem bíró elemeket. Még Plener pénzügy miniszter felelt Gregr támadására. Gregr azt állította, hogy Plener nemrég egy nyilatkozott, hogy a cseh népet skórpikkákkal kell megfektetni. A pénzügy miniszter határozottan kijelentette, hogy ez nem igaz és felhívta Gregrt, hogy adja gazdáját a hírszélteknek, ha pedig ezt nem tudná tenni, akkor ismerje el az igazat. A pénzügy miniszter szavait nagy tetszéssel fogadták. Gróf Hohenwarth a konzervatív klub elnöke röviden csak ezzel válaszolt Gregr támadására:

— Nekem mindig kedvesebb azoknak a társasága, a kiket Gregr gyanúsított, mint sem a Gregré.

Nagy csendben hallgatták meg Gregr védekezését. Kijelentette, hogy visszavonja a mit Plenerrel mondott, mert maga a pénzügy miniszter megcáfolta azt. A lengyel népet, sem képviselőit nem akarta megsejtetni.

Vasaty (közbeiktál): A baloldal még sokkal kompromittáltabbat mondott önöknek, lengyeleknek!

Egy lengyel képviselő izgatottan oda-futott a középbe és fenyegetőve kiáltott: Hallgassanak! Úgy látszott, mintha a tegnapi sajos jelenetnek ismétlődésének. De ekkor a lengyel képviselők karonfogták társukat és kikisérték. — Ezzel vége volt az inci-

densnek. A rendelkezési alapot megszárazták.

— László Béla tragikus sorsa. Tegnap már megírtuk, — hogy a monarchia legelső urlovasa, László Béla súlyos megbajban szenved, s egy hidegvíz-gyógyintézetben helyezték el. Mint ma értesülünk a tragikus sorsu champion urlovas állapota sokkal súlyosabb, mint sem elcsúszott hitték. Tegnap délelőtti dühöngési roham lepte meg egy annyira, hogy a Schwarzer-intézetbe kellett szállítani, hol most deliriumban fekszik. László Béla baja még 1890-ből datálódik s nem, mint a lapok írják, a castörökhi bukásból. László Béla ugyanis akkor a ősi hadserégi akadályversenyben lovával felbukott s erős agyrázkódást szenvedett s több hétig fekvő betegsége. Az erős szervezett ember azonban felépült bajából s noha orvosai óva intették, hogy ne lovagoljon többé, nem hallgatott rájuk s tovább folytatta lovaglásait, bukásait, diadalutját, — míg végre azután a Viczávi esett bukása befejezte a turf gyepeén aratott babérját. László Bélának fiatal nejein kívül egy kis öt éves fia is van, kiket a bálványozásig szorított, s kinek kérsére többször fel is hagyott a versenyen, mint most kedden is, a második alagi nap, midőn a kitört Pataguimauvet tovább akarta lovagolni. A makrancos állat vaskezze alatt újra versenybe jött, de folyton kikitörve s tartani lehetett, hogy baleset következne be, midőn a tribün előt László lovával, kis fia hangosan oda kiáltott apjának: „Papa, ne lovagolj tovább, leessz!” — László nem is lovagolt tovább. A pártatlan gentleman rider most ott fekszik a kék golyóval tisztelet egyik szobájában s orvosai nem sok reményt kötnek felépüléséhez. A szerencsétlen sorsu huszárfőhadnagy iránt monarchiaszerte a nagy a részvét.

— Vívási verseny A magyar atletikai club Budapest 1894. évi május 16-án este 7 órákor, saját helyiségében (Nemzeti lovarda) nyilvános vívómérkőzést rendez. A résztvevők legközelebb 1894. május 16-10-én este 8 óráig jelentkezhetnek írásban a végrehajtó bizottságánál a Club irodájában, Esterházy utca 36. szám, Nemzeti lovarda I. emelet. A jelentkezésnél világosan kiemlendő: a résztvevő vezeték és keresztnéve; polgári állása és lakozása; pontosan megjelölendő a további a vívás ama nevei, a melyekben mérkőzni óhajt; ezenkívül, hogy mint mester, vagy mint műkedvelő vesz-e részt. A mérkőzésre felvételük: a) vívtőrívás, b) kardívás, c) ökölvívás.

— Természeti ritkaság. Érdekes eset fordult elő a berlini központi vágóhídon. Luyke Henrik mérőszermester levágott egy tehenet. Ebben ugyan még semmi ritkaság vagy érdekesség nincsen, de abban már igen, hogy a leült tehénben egy teljesen kifejlett, élő borjú találták, melyet azonnal ápolás alá vettek. A berlini városi állatorvos állítása szerint ez a legértékesebb eset közé tartozik. Az orvos azt is állítja, hogy gondos ápolás mellett a borjú felnevelhető.

— Székely fiúk az aradi vágógyárral. A Weitzer-féle vágógyár tudvalegőleg nem tart tanoncokat. — Most azonban az iparos-képzés érdekében a kereskedelmiügyi miniszter köteleességévé tette a gyárnak, hogy székely fiúkat az iparban segédkekké kiképezzen. Az e részben való intézkedések odaig haladtak már, hogy 25 székely fiú meg is érkezett a gyárba, sőt ezek közül öt már meg is székítették, a hogy halljuk. A székely fiúk közül egy részt a borosjenői hajlított fa-butorgyárral fognak kiképezni, tízenötty-tízennöt fú pedig gépalkotás és vasaszerzők lesz. Mivel vannak közöttük olyanok is, a kik már bizonyos számú középsikolai osztályt végeztek, a gyár a miniszter rendelkezéséhez képest köteles lesz ezeket ösztönözni fogva a fémipari szakiskolában oktatni.

— Új szer az állatláság ellen. Az orvosi tudomány régen keresi és még ma sem találta meg az állatláság igazi ellenszerét. Gyógyeszeinek, amelyek álomba ejtik az embert, többé-kevésbé mind ártalmasak, különösen, ha hosszabb időt át használnak azokat, dr. Hunley angol orvos most egyszerűen ezért talált föl az álom gyors és ártalmatlan előidézésére. — Ha állatlan éjjel van kislátásunk, így szól az utasítás, dugjuk fejünket a takaró alá és szívjuk be az alázorított levegőt. A belséli szénvegyület csökken és az álom legelőbbre még abban a pillanatban bekövetkezik. És az eljárás semmi veszélyrel sem járt az elválasztás után félrehajlítjuk a takarót és elegendő mennyiségű friss levegőt kapunk. Az angol orvos rendkívül éles megfigyelési képességéről tesz tanúbizonyosságot, amikor utasítása mellett megjegyzi, hogy a kutyák és macskák éppen ezt a módszert követik, amennyiben orrukat saját testük bőré közé dugják, ha el akarnak aludni, s a madarak sem tesznek egyet akkor, amikor fejüket és nyakukat szárnyok alá dugják.

— A konstantinápolyi magyarok kószora. A Konstantinápolyban élő magyarok is lerótták kegyeletüket Kosuth sírja iránt. Egy küldöttség hétfőn tette le az ottani magyarok pompás babérokószóját Kosuth sírjára. A kószoru szalgáján a következő felírás van: „A konstantinápolyi magyarok Kosuth Lajos nagy hazánkfának 1894. március 25.”

— Fim de sílele. Egy fiatal kereskedősegéd Párisban jelentékenyebb összeget sikerült szerezni a büntetésből való felépülésében kedvesével együtt elhatározta, hogy mind a ketten üngylikos módon vetnek véget életüknek; egy helyi vonat elé vetették magukat, mely mindkettőjükön keresztülrohogott s testüket iszonyúan megtépte. Egyikük sem halt meg azonnal, sőt a fiatal embernek volt annyi lelki ereje, hogy azoknak

az embereknek, a kik az ágyon a kórházba vitték, azt mondta: „Vigyázzanak, azt hiszem, hogy egyik lábamat elvesztettem.” A hordárok utána néztek és a hiányzó lábat csakugyan megtalálták a poros uton.

— Parisi kép. De Mun grófot, a híres képviselőt mnglatozták egy vidéki barátság. Egy piszkos, ronda lakikonyhába mennek ebédelni. — Hogyan — kérdezi a vendég — ön ilyen alávaló helyeken étkezik? — Mit akar? — felel a gróf — csak az ilyen helyeken vagyunk bombamentesek!

— A szemérmes elnök. A dél-afrikai köztársaság tulkomoly elnökéről, Krüger Pálról azt írja egy afrikai lap, hogy életében csak egyszer mondott éleztet. A midőn egyszer tiszteltetésre egy bált rendeztek, ott egy gyarmat kormányzójával találkoztak és ez alkalommal a hölgyek nagyon és kevésebb nagyon kivágtak ruhákban jelentek meg. Az erkölcös elnök, a ki korán ment a trembe, meglehetősen kellemetlen volt érintve a toilették láttára és az őt kísérő kormányzóhoz fordulva, félhangosan a következőket mondta: „A hölgyek — úgy látszik — még nem készültek el az öltözködéssel. Nem mennek el egy félóra?”

— Mire jó a nazarénus vallás. Pécs város egyik üzletese beállt a napokban egy Müller nevű szabómester s így szólt meg?

— Ugy-e pár nappal előbb itt voltam selymet vásárolni?

— Igen.

— No hát csak azt akartam mondani hogy akkor elloptam 3 matring piros selymet. Azóta megámtam tettemet, más vallásra tértem át s szeretném az okozott kárt megtéríteni.

A kereskedő kirakja a különféle selymeket, míg végre egy csomóra rámutat Müller uram, hogy olyan selymet loptam. A kár három forintot tett ki. Zsebébe nyúl az atyfi de hiába kotorász benne könyökig, csak nem talál pénzt. Végre megszólal:

— Mem tesz semmit, majd délután behozom.

A kereskedő jót mosolyog, utjára bocsátja a „megterest.” De mekkora volt meglepetése, mikor délután csakugyan beállt Müller s büszkén leszurja a három forintokat.

— Menyasszonyi kószoruból halott kószoru. A virtuskodás megrendítő következményeiről tudósítanak Székesfehérvárról. A közeli Szabad Battyánban múlt vasárnap esküdtött egy Schweiger István nevű vagyonszó szöveg paraszt emberegy fiatal szép leánnyal, Kaldovits Máriaival. A leány megszerette az idősebb özevgy embert, mert okos és becsületes volt. Az esküvő után ebéd volt, azután haza akarta vinni feleségét Schweiger István Szárhegyre. Egy kocsin mentek nyolcra, a férj, a menyecske, a férjapja, a nyoszoló-leány s még egy páran. A kocsi, Barga Lajos, a ki bizonyosan mélyen nézett a pohár fenekére, virtuskodni kezdett s öröltlen hajtott a falu utasán keresztül. Egyszerre az árokba bukott a kocsi. A bennülők kibullottak. Kétségbeesett jajgatás hangzott fel. A falubeliek összeszaladtak s első sorban mindenki a menyasszonyhoz sietett. Ott fekvő a boldogtalan leány az árokban mozdulatlanul. Ragyogó fekete szemét elborította a vér, akit rángatóztak s alig érzhetően susogta: „Jaj, de süttet van, éjszakába vész előttem a világ.” Ezzel meghalt. Mellette Schweiger István is eszméletlenül hevert: agyrázkódást szenvedett. Az apja arcát zúzta össze. Karlovits József, a leány apja, karját törte el. Ördög Pál kis-lányi urasági kocsi a hátán, vállán és oldalán sebesült meg. Bogdán Erzsébet 16 esztendő leányka, a ki nyoszoló volt, a szemén szenvedett súlyos zúzódásokat. A kocsinak semmi baja sem történt. A szemérmes kószoru, dr. Rieder Gyulát hívták oda, de a menyecske már nem lehetett segíteni. A boncolás is megállapította, hogy haláles agyrázkódást szenvedett. A temetés nagy részvét mellett ment végbe. A sebesültek már javulófelben vannak. A könnyelmű kocsist felelősségre vonják.

— Embere a néger? Ezzel a rejtélyes kérdéssel foglalkozott nemrég Kuba szigetének Habanna nevű városában az ottani törvényszék s néhány nap előtt ugyancsak ez a kérdés foglalkoztatta a madridi legfőbb törvényszéket is. — Egy habannai négerrel megesezt ugyan, hogy egy gögös korcsmáros kidobta korcsmájából, annak konstatalásával, hogy az ő lokálitása csakis valódi, hamisítatlan, vagyis fehérbőrűeknek való. A feketeszínű ember erre bepanaszolta a fehér és gögös korcsmárost. — A habannai törvényszék azonban vissza utasította a keresetét s az ítélet azt hozta fel — hogy a szerencsén nem tekinthető a fehér emberrel egyenértékű halandónak, s hogy ennél fogva a korcsmáros jogosan nem tette meg főhár asztalainál. A néger rekurrált a madridi legfőbb törvényszékhez, a melynek emberséges bírái feloldották az elsőbíráóság ítéletét és megengedték a feketének, hogy ő is az emberek közé sorolhassa magát és pedig olyan jogokkal, a minőkkel a világ bármilyen fehér embere bír.

— Késelő olasz munkások. Brád községben, tegnap előtti két olasz bányamunkás ittas állapotban addig viskoltak, míg az egyik előrántotta kését s kétsezer oldalba mészelt. Aztán futásnak eredt s a brádi gyógyszerháza menekült. A megszuert ember azonban, habár fájdalmat következtében alig bírt a lábán állni, utána rohant kikerített késsel s a legnagyobb rémtudatba ejtette a gyógyszerháza családját. Szerencsére ott tartettek a csendőrök s megakadályozták a további vérengzést. A megkéselt olasz életbenmaradása nagyon kétséges.

— Institutrice pour le francais e l'alle mand desiré se placer á Klausenburg oudans les environs. L'adresse dans l'administration.

Szerkesztőségi üzenetek.

D. S. Gyulafehérvár. Cikkét nem közölhetjük.

Bakfis. Vajda-Hunyad. A fogadásoknál a vesztes ígértét, ha nő akkor is köteles megtartani.

Műkedvelő. Helyt. Erre nézve utbaigazitást nem adhatunk.

Közönség köréből.

Egy szó a cseléd ügyhöz.

A tavaszi időszak beállván, időszordnek tartom a cselédügyet illetőleg egy fontos kérdés tisztázását színtügyre hozni.

A gazdálkodó ember ugyanis igyekszik éves cselédet tartani, miután a gyakori cselédváltás a gazdára nézve — kivált hol fizemsterü tejjegadságot folytatattik — kiszámíthatatlan károkkal jár; de a mint Kolozsvár város hatósága által a cselédörvény értelmezetik és alkalmazatik: teljes lehetetlen, mivel az ugy alkalmaztatik, hogy az éves cseléd hat heti felmondással időközben is bármikor elbocsátandó, s ha azt az időt betartotta még kényszer alkalmazásának sincs helye — holott a cselédörvény 48. §-a tisztán mondja, hogy a szerződés a kikötött időtartama alatt egyoldalulag fel nem bontható, s csak is annak letelte előtt köteles a cseléd a 61 és 67 §-okban meghatározott időben a szolgálati szerződést felmondani, mit ha elmulaszt azon jogi védelemnek ad helyet, hogy a kikötött időn túl is folytatni akarja szolgálatát.

Arról pedig az egész törvényben egy szó sincs említve, hogy — ha a cselédörvény 51 §-ba körülírt esetek elő nem fordulnak — időközben is a felmondási idő betartásával szolgálatát megszüntetheti, mert az a felmondási idő csak a szerződési idő leteltére is nem a szolgálat tartama alatti időre szól.

Kolozsmegyében — s tudomásom szerint mindenütt — így értelmeztetik s így is alkalmazkák, mindannyiszor a hányszor a cseléd szolgálatából eltávozik: kényszer eszközök alkalmazatának, csak Kolozsvár területén nem.

Hízen akkor egyáltalán nincs értelme az éves cselédtartásnak, ha időközben elmehet, mert minden paraszt ebarnek van anynyi furfangja, hogy kitélelteti magát és kiszámítja, hogy mikorra esik a nyári munkaidő kezdete s az előtt hat héttel felmond, a mikor még drágáért sem lehet cselédet kapni. En legalább nem egy esetben jártam így s azt hiszem villem együtt több cseléd tartó gazda is, a kik nékem igazat fognak adni.

Felvettem ezt a kérdést, hogy szólnak hozzá gazda társaim is, mert ez nem egyes ember, hanem az összes cselédtartó gazdák érdeke.

Vajna Ödön.

KÖZGAZDASÁG.

Idei állatkiállításunk.

Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya által évenként Kolozsvárt rendezett kiállítások eddig a sikerek folytonos láncolatát nyújtották. Még pedig gradatim évről-évre sikerrekben növekedett. A múlt évi kiállításnak el kellett maradnia a kolera miatt. A sorosból egy év, egy sikerrel biztosított kiállítás kimaradt. Azonban természetes dolog, hogy az idei kiállításnak annnyival nagyobb szabásnak, erkölcsi sikerben pedig minden elődjét felúszárnyalónak kell lennie.

Nagy fontosságát ezen évenként rendezni szokott kiállításoknak minden erdélyi gazda és nemzet gazda jól tudja. Mi befolyása van erdélyi állattenyésztésünkre minden beavatott előtt felesleges bizonyítani. Kivált, ha az állatkiállítások ketős haszna folyton szemünk előtt lebeg. Az egyik oldalán haszon magában a kiállításban, mint kiállításban rejlik. Azon versenyben, mely a tenyésztőket serkeni a jutalomdíjak elnyerésére, melyet csak egy nyerhetnek el, ha értékesbbnél-értékesebb tenyészállatok előállítására törekednek.

A másik része a haszonnak, a tenyész vásárlás rejlik. Kivált tenyészanyagait a tenyészítők itt értékesíthetik legjobban és az által fáradságuk jutalmához juthatnak; de azon része is a gazda közönségnek, mely résznek tenyészanyagára van szüksége, itt szerzheti be a legjobbat.

Csak hogy az ily kiállítások rendezése, sok anyagi áldozattal jár. Legyen egy gazdasági egyesület bármily vagyonos, saját erejéből nagyobb szabású kiállítást alig rendezhet. Múlt évi kiállításunk biztosítva volt a Nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszter ur kegyes támogatása által, ki a kiállítás céljaira 3000 forint lódiájára 4000 fr. aranyat, a használati lovak díjazására 1000 frtot adományozott, de a miniszter ez összeget még az évben fel kívánta használni más célra és vissza vette. A 3000 frtot azonban meghagyta az idei kiállítás céljaira.

Ez évi kiállításunk sikere illetve a megszokott és kíváncsú terjedésben való léteztethetése attól függött sikerülend-e a visszakért díjakat az időre újból kieszközölni. E díjak nélkül kiállításunk egyik legfontosabb része a lókiállításnak kellett volna elmaradnia. Már pedig lótenyésztésünk az, mely leginkább rászorul a támogatásra. Ezen kívül lókiállítás nélkül vonzerejéből nagyon sokat veszített volna a kiállítás. És itt ki kell emelnünk a 4000 fr. aranyon kívül a használati lovak díjazására szánt 1000 frtot is. Épen a gazdasági lovak nevelése az, mely haza részünkben sok tenni való kíván, mely nagyon rászorul a támogatásra és javításra.

Ezen díjakat szerencsések voltunk az ideai kiállításra utolag megnyerni. Nem tudunk eléggé köszönetet mondani Bethlen Andráshoz földmívelési Miniszter ur ő N.-méltóságának kegyes támogatásáért, ki felfogva hazarészünk ezen kiállításának nagy fontosságát és horderejét nagylelkű adományával ily korán segítségünkre sietett. Köszönetet kell kivált mondanunk az anyagi támogatásán kívül azon meleg érdeklődésért, melylyel kiállításunk iránt viseltetik, azon erkölcsi támogatásért, melynek fontosságát alig-alig tudjuk mérlegelni.

Egy pár szóban meg kell köszönnünk az erdélyi gazda-közönség nevében kiállítási szakosztályunk elnökének gróf Báffy Györgynek gondosságát és fáradozását, ki ezen adományt a Miniszter urnál kieszközölte.

Most már csak gazdaközönségünk részvételétől fog függni kiállításunk sikere. Hogy a várt részvételnek meg fog felelni gazdaközönségünk, abban nem kételkedünk.

e. g. e.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A függetlenségi párt értekezlete. Budapest, ápril. 12.

Az országos függetlenségi párt tegnap este ülést tartott, melyen a polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatták.

Az értekezleten Polonyi azt állította, hogy tudomása szerint Szilágyi igazságügyi miniszter nem hajlandó beváltani ígértét, hogy a királyi házra vonatkozólag javaslatot terjeszt elő.

Azt indítványozza ezért, hogy a párt fejesse ki bizalmatlanságát a miniszter magatartása ellen.

Végre Polonyi egyelőre indítványát visszavonta és a párt elhatározta, hogy bevárják, míg Szilágyi Dezső nyilatkozik.

Országgyűlés.

Budapest, ápril. 12.

A képviselőház mai ülésén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter délig beszélt. Kunönsen Apponyi Albert gróf tegnapi bevezetését és Ugron Gáborét cáfolgatta.

Gyórfy Gyula és Apponyi gróf személyes kérdésben szólaltak fel.

Csaky Albin bejelentette, hogy hozzájárul Szmiolovszkynak kongruára tett határozati javaslatához, de az Eötvösökhöz nem.

Polonyi Géza visszavonta a Szilágyi Dezső iránti bizalmatlansági indítványát, azonban Szalay Imre és Oudódy képviselők magukévá tették.

Ezután Apponyi Albert gróf javaslatát szavazta le a többség.

A kormány javaslatára névszerinti szavazásban szavazottigennel 271, nemmel 106, távol volt 35 képviselő. A többség 165.

A főváros közgyűlése.

Budapest, ápril. 12.

A fővárosi tegnapi közgyűlésen Polonyi Géza élesen kikelt a katolikus papok ellen a kik Kossuth halála alkalmából még gyászolobogót sem akartak kitűzteni.

Azt indítványozta hogy a közgyűlés fejezze ki megbotrányozását és rosszallását e felett.

Romeiser plébános keserűen kifakadt Polonyi ellen mint katolikus ellen. A szavazáskor elvették Polonyi indítványát.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, péntek, április 13-án, 1894.

ÖTÖDIK PONT.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1507—1894.

367. (2—3)

Árverési hirdetmény.

Kolozsavart sz. kir. város árvászeke által ezennel közhirrre tetetik, hogy k. k. Scheidlein Maria Lujza és Scheidlein Leontin tulajdonát képező, a kolozsavári 668. sz. tjkvben A + 1. rsz. a. foglalt, földterület 25. sz. a. fekvő emeletes kőház 45,000 frt és a kolozsavári 668. sz. tjkvben A + 2. rsz. a. foglalt külmagyar-utca 33. sz. a. fekvő házasszék 18,000 frt kikiáltási ár mellett nyilvános önkéntes árverésen el fog adatni, s annak az árvászek hivatali helyiségében leendő foganatossítására 1894. évi április hó 19-ik napjának d. e. 9 órája tűzetik ki azon megjegyzéssel, hogy az árverési feltételek árverező biztos Vikol Kálmán árvsz. ülnök urnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsavart sz. kir. város árvászekének 1894. évi április hó 10-én tartott üléséből.

Losonczy János s. k.,
árvászeki elnök.

(P. H.)

Sz. 791—1894.

313. (1—3)

Hirdetmény.

A Csik-Szt.-Domokos község tulajdonát képező „Glód” nevű erdőrezsben a csik-szeredai kir. erdőhivatal által megajtott felvétel és becslés szerint, az eladásra engedélyezett, mintegy 60 hold területen szétszórtan álló, s mintegy 1137 drb. 30 centiméternél vastagabb fenyőtörzs, melynek 4405 köbméternyi tömegéből 3572 köbméter fűrészfűrűre alkalmas, 2857 frt 60 kr. kikiáltási áron kezdve Cs.-Szt.-Domokos község házában 1894. évi április hó 28-án d. e. 9 órákor zárt írásbeli és nyilvános szóbeli árverésen értékesítettetni fog.

A kikiáltási ár 10%-kal bántapénzül leteendő, még pedig a zárt ajánlatot adók által az árverés megkezdésére kitűzött idő előtt a község előjárásága, a szóbelileg árverési óhajtok által pedig az árverés megnyitása után a bizottság kezébe.

A részletesebb feltételek megtekinthetők úgy alant írt főszolgabírónál, mint a tulajdonos község előjáráságánál.

Csik-Szereda, 1894. március hó 29-én.

Mihály Ferencz,
főszolgabíró.

Sz. 19—1894.

373. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a mezei kir. járásbíró 1893. évi 1813. polg. számú végzése következtében Kádár József és neje javára septéri Mosuczán Dumitru és Mosuczán János ellen 100 frt s jár. erejéig foganatossított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 386 frt 80 kr-ra becsült: egy 6 éves fehér tehén, 24 véka tavasszi buza, 2 drb. fehér tehén és 2 drb. fehér tülkölő álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró 3018—1893. számú végzése folytán 100 frt tőke követelés, ennek 1893. évi július hó 21. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 17 frt 12 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig, Deesen, a község házában leendő eszközölésére 1894. évi április hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi március hó 28. napján.

NOESNER GUSZTÁV,
kir. bírósági végrehajtó helyettes.

Sz. 206—1894.

338. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a deési kir. törvényszék 1894. évi 1688. számú végzése következtében, Dr. Weiss Lipót deési ügyvéd által képviselt kolozsavári ifj. Duha Ferencz javára deési Lukács Gusztáv ellen 1000 frt s jár. erejéig foganatossított birósági végrehajtás után lefoglalt és 1807 frt 05 kr-ra becsült árucikkéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a deési kir. járásbíró 1489—1894. számú végzése folytán 1000 frt tőke követelés, ennek 1894. évi március hó 1-én napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 72 frt 05 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig, Deesen, a helyszínen leendő eszközölésére 1894. évi április hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Deesen, 1894. évi április hó 6. napján.

SZENPÉTERY JÁNOS,
kir. bírósági végrehajtó.

Cserfahéjazásra

alkalmas

erdő vasút mellett
előnyös feltételek mellett eladó.

Tudakozódhatni: Dobál Antal ügyvéd urnál Kolozsavart (Belközép-utca 4. szám, emelet I. rész.)

360. (2—3)

Kolozs megye nádormenti járás főszolgabírája.

Sz. 799—1894.

370. (1—1)

Pályázati hirdetmény.

Kolozs megye nádormenti járáshoz tartozó Magyar-Sárd, Mákó, Solyomtelek és Türe községet magában foglaló türei körjegyzői állás lemondás folytán megürülve, arra ezennel pályázatot hirdetek a választásnak folyó évi április 30-án délelőtti 10 órákor Türebén, mint a körjegyzőség székhelyén leendő megtartásával.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen évi 400 frt fizetése, 60 frt lakbér, 60 frt szolgatartási, 60 frt uti, 100 frt irodai és 150 frt irnoki átalánnyal javadalmazott állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I. t. czikk értelmében okmányolt folyamodványukat folyó évi április hó 25-éig nyújtsák be hozzám, mert később beérkező folyamodványokat figyelembe nem veendő.

Kolozsavart, 1894. március 29-én.

BIDERMANN JÓZSEF,
főszolgabíró.

Bükkfa erdő

évenkénti turnus beosztással
vasút közelében eladó.

Értekezhetni:

Dobál Antal ügyvéd urnál,

Kolozsavart, Belközép-utca 4. szám, emelet, I. rész.

261. (2—3)

WALSER FERENCZ-féle

első magyar gép- és tűzoltószerszám-gyár, harang- és ércöntőde részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Vizmű építő osztálya:

tervel és létesít városi és községi vízvezetéseket és csatornákat, vállalkozik birtokok, konyha és díszkertek, marhahatások, gőzmalmok, cukorgyárak, szeszfűzők stb. számára szolgáló vízművek létesítésére,

gőz- és kádfürdők műszaki berendezésére,

valamint

lakházakban vízvezeték, fürdők, clostetok
stb. előállítására

teljes jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

a kolozsavári főtelep műszaki osztálya,
Kolozsavart, Belmonostor-utca 8. szám.

258. (4—80)

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, felig kötött szénasavtartalmú kiváló hatású, különösen tüdőbántalmaknál, a hol a szabad szénasav csekélyebb jelenléte megújítja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a felig kötött szénasav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénasavtartalommal erősebb ásványvizet, mint a seltersi, gleicherbergi, tüsszabojzhar, különösen tüdővérzésnél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetekben, különösen a legelőgatóbb Gőrhersdorffban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a kolera-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, kiskereskedésben és vendéglőkben.

264. (2—12)

Uj cipész-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy a Jókai-utca (volt Szén-utca) Keresztessy-ház alatt a mai kor igényeinek megfelelő

UJ CZIPÉSZ-ÜZLETET

nyitottam.

E lépésem megtételére annál inkább is biztosítva voltam, mivel tekintettel arra, hogy a helyi piacon már egy évtizedet meghaladó idő óta HEGEDÜS FERENCZ jó hírnévnek örvendő cipész-üzletében, mint szabász volt szerencsém működni, a mely idő alatt ugy szakmám előhaladásában, valamint a nagyérdemű közönség legkényesebb kívánságait szerencsés voltam kitapasztalni.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem és azt kiérdemelni főtekrévesem lesz, cínos és tartós munkám, szolid ár és pontos kiszolgáltatással.

Maradtam a nagyérdemű közönség kész szolgálja

365. (2—6)

LENGYEL KÁROLY.

A Széchenyi-téri 32 szám alatti

emeletes kőház,

a mellette levő földszinti házzal együtt
vagy külön eladó.

Értekezhetni DOBÁL ANTAL ügyvéddel, Kolozsavart,
Belközép-utca 4. szám alatt.

374. (1—1)

Uj butor-üzlet (Pagat-ház) Belmonostor-utca 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy folyó hó 1-én egy a mai igényeknek megfelelő

UJ KÁRPITOS-

és

BUTOR-ÜZLETET

nyitottam.

Raktáromban mindennemű szalon-, ebéd- és hálószoba berendezések, egyes butordarabok, diványok, tükör, függöny és szőnyegek dus választékban kaphatók.

Minden egyes asztalos- és kárpitos munka saját műhelyemben készül és azok tartósságáért kezességet vállallok.

Bárminemű kárpitos- vagy asztalos munkák kijavítását, vagy átalakítását a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Dus raktárt tartok mindennemű matracz Canavászakból, több fajta lőszőr, Afrique és tengeri fűből és azok elkészítését a legolcsóbb árban eszközölöm.

Főtökrékvésem ezután is úgy, mint mikor a „Gaál és Schrammer” társa voltam, oda fog irányulni, hogy tisztelt vevőimet a legszolidabb kiszolgálásban részesíthessem és vagyok szives pártfogásukat kérve

Kolozsavart, 1894. márcz. hó. GAÁL ANTAL kárpitos,
256. (14—x) Belmonostor-utca 10. sz.

Uj butor-üzlet (Pagat ház) Belmonostor-utca 10. sz.

HIRDETMEY.

A KALOTASZEGI OLVASÓ-EGYLETNEK

e folyó évi április 15-én

d. e. 11 órákor

KÖZGYÜLÉSE

LEEND,

melyre az egylet tagjai tisztelettel
hivatnak.

368. (1—1)

„HEBE VIZ”

HIRES GYÓGYBORVIZ.

Rendelhető nagyban:

Nagykaszánya-sor 1.

Kicsinyben kapható:

Kónya Sándor, Tihanyi, Segesvári és Hirschfeld S. urnaknál

375. (1—1)